

Het is dinsdag precies 25 jaar geleden dat het Verdrag van Maastricht ondertekend werd.

In een boek blikken hoofdrolspelers van toen terug op de Eurotop in Maastricht en analyseren politici van nu hoe het verder moet.

DOOR CASPAR CILLEKENS

Koningin Beatrix en François Mitterrand arriveren voor de lunch bij Château Neercanne. FOTO COLLECTIE OOSTWEGEL

Waigel wilde niet hinkten

MAASTRICHT

Het is een mix van *petite histoire*, terugblikken en analyse van hoe de Europese Unie er momenteel voor staat. Maar de charme van het boek zijn toch vooral uit de vele anekdotes die de auteurs Jo Cortenraedt en Maarten van Laarhoven bij hun gesprekspartners optekenden voor *Het Verdrag van Maastricht 25 jaar later*. Zo maakte Philip Houben, bur-

gemeester van Maastricht ten tijde van de top op 9 en 10 december 1991, boze Waalse boeren wijs dat ze bij hem als staatssecretaris van Landbouw aan het goede adres waren om een petitie tegen het Europese landbouwbeleid aan te bieden. Op die manier voorkwam Houben dat het protest van de boeren op de Markt uit de hand liep.

De auteurs hebben voor hun boek gesproken met hoofdrolspelers van toen zoals voormalig premier Ruud Lubbers, de toenmalige ministers van Financiën Wim Kok, Theo Waigel (Duitsland) en Jean-Claude Juncker. De Luxemburger is de eni-

ge die als voorzitter van de Europese Commissie nog in functie is. Daarnaast spraken ze onder meer met voormalige eurocommissaris Frits Bolkestein, de economen Paul de Grauwe en Luc Soete, Europadeskundige Mathieu Segers en huidige commissaris Frans Timmermans.

Bolkestein is de meest uitgesproken criticus van de EU. Was het maar bij de twaalf lidstaten van toen gebleven in plaats van de 28 die er nu zijn, zo stelt hij. Griekenland had nooit lid van de muntunie mogen worden. Het kloppende hart van de economie is de 'vergroete D-Mark zone' die

Beatrix stampte met haar voeten op trap Neercanne

Camille Oostwegel stelde, zo vertelt de hotelier in het boek, Château Neercanne op 9 december de eerste dag van de Eurotop ter beschikking aan koningin Beatrix. De majesteit zou er een lunch aanbieden aan de regeringsleiders. Ze had het servies van Anna Paulowna, de Russische echtgenote van koning Willem II, la-

ten overkomen uit Den Haag. Maar koningin Beatrix had buiten premier Ruud Lubbers, de voorzitter van de top, gerekend. Omdat het allemaal niet zo vlotte met de onderhandelingen wilde Lubbers de door kok Hans Sniijders voorbereide driegangen-lunch afgelasten en vervangen door een broodjesmaaltijd.

Dat zinde Beatrix bepaald niet. „Ik hoor het de majesteit nog zeggen op de trappen: 'ik ben gastvrouw hier en ik bepaal hoe lang de lunch duurt.'” Volgens de auteurs stampte Beatrix daarbij met haar voeten op de trap. Het zal wel te maken hebben gehad met haar naar verluidt 'Russische' temperament.

“Dan zou iedereen hebben gezegd: 'de Duitse minister van Financiën hinkt en het project al evenzeer'.”

Theo Waigel

ACHTERGROND VERDRAG

Limburger blijven, of Luxemburger of Waal. Vlaming, Beier of Tiroler.”

Subsidie

Anderhalf jaar werk hebben Cortenraedt, in dagelijks leven hoofdredacteur van *Chapeau Magazine*, en freelance-journalist Van Laarhoven in boek en bijbehorende tv-documentaire gestoken. Van de provincie Limburg en de gemeente Maastricht kregen ze 50 mille subsidie. Uitdrukkelijk niet voor boek en documentaire, wel voor de research en de reizen en op voorwaarde dat de interviews ook aan derden beschikbaar werden gesteld. Zoals aan *Europe Calling*, het project van gouvernement en Maastricht om het jubileum van de Eurotop en de ondertekening van het verdrag op 7 februari 1992 te herdenken. Tijdens de Eurotop in Maastricht had Theo Waigel last van een meniscus in zijn linkerknie. Hij kon slechts met de grootste moeite lopen. „Ik denk niet dat veel mensen iets ge-

merkt hebben, maar had ik destijds gehinkt, dan zou iedereen hebben gezegd: 'de Duitse bondsminister van Financiën hinkt en het hele project al evenzeer'.”

Na de top reisde Waigel direct terug naar zijn woonplaats München waar hij meteen onder het mes ging. „Na afloop hoorde ik artsen lachen. Ik vroeg: 'waarom lacht u?' Nou, zeiden ze, 'het eerste wat u zei toen u bijkwam uit de narcose waren de woorden D-Mark en Maastricht.'” Waigel ontkent overigens dat de opgave van de D-Mark door bondskanselier Helmut Kohl de prijs was die hij betaalde voor instemming van Frankrijk met de Duitse eenheid. De belangrijkste beslissingen over de Europese Monetaire Unie waren al genomen in juni 1988, dik anderhalf jaar voor de val van de Muur.

Jo Cortenraedt en Maarten van Laarhoven, *Het Verdrag van Maastricht 25 jaar later*. De impact van een historische Eurotop. Uitgeverij van Dorp, € 19,50. De documentaire is morgen te zien bij L1 om 18 uur.

Reageren?
caspar.cillekens@delimburger.nl

Handtekening toch in de grot

Hotelier Camille Oostwegel had het nog wel zo mooi gepland. De gasten zouden allen hun handtekening zetten in een van de mergelgrotten van Château Neercanne. Maar het hof wilde het niet hebben. Koningin Beatrix zei dat ze de gasten toch niet kon ontvangen in een kelder. Oostwegel hield echter voet bij stuk: zonder handtekening zou hij Château Neercanne niet beschikbaar stellen aan de koningin. Via via wist Oostwegel contact op te nemen met DSM-topman Leo Kretzers, die toen kamerheer van de koningin was. Kretzers wist koningin Beatrix om te praten. „Ik kreeg een telefoontje met de boodschap: 'aperitif gaat door in de grotten.'”